

Knowledge grows

Til Energidepartementet v/ Kirsten Grebstad

Fra Yara Intl. v/ Edina R. Wickholm

Høringssvar om foreslåtte endringer i forskrift om nettreguleringer og energimarkedet (modenhetsvurderinger mv.)

Yara ønsker med dette å uttrykke vår overordnede støtte til forslaget om bedre regulering av kapasitetskøen. Vi er enige i at en bedre organisert kø kan bidra til en mer effektiv prosess for alle parter involvert.

Imidlertid må det understrekes at dette kun er et plaster på såret, og at den underliggende utfordringen med utilstrekkelig nettkapasitet i forhold til behovet fortsatt gjenstår. Det er avgjørende at det tas større skritt for å adressere denne fundamentale problemstillingen for å sikre en bærekraftig og pålitelig energiforsyning for fremtiden, som dekker samfunnets økte energibehov knyttet til blant annet grønn omstilling. De foreslåtte endringene fokuserer mer på å sørge for at kapasitetskøen er reell og oppdatert, enn på å gjennomføre endringer som i sterkere grad sikrer at nettselskapenes leveringsplikt blir innfridd. Det kan virke som at departementet mener at det største problemet er en uoversiktlig kø, ikke manglende nettkapasitet. Yara som en stor norsk industriaktør er i tilfelle uenig. En reell og ordnet kø er en forutsetning for tilstrekkelig investeringer og utvidelser av nettkapasiteten, men en ordnet kø gir i seg selv ingen økt nettkapasitet. Vi hadde derfor gjerne sett at dette problemet ble tydeligere omtalt og løst i høringsutkastet, utover forskriftsfesting av leveringsplikten for områdekonsesjonærer.

Norske industriaktører blir gjennom CO₂-avgiften og det europeiske kvotesystemet pålagt kostnader knyttet til utslipp av klimagasser, og ved innføring av Carbon Boarder Adjustment Mechanism (CBAM) vil disse kostnadene øke vesentlig i de sektorene som er omfattet. Det er riktig og viktig at kostnaden ved å slippe ut klimagasser reflekterer ulempen utslippene har for samfunnet. Men det er vel så viktig at industrien gis mulighet til å fjerne utslippene. For svært mange industrianlegg betyr dette økt behov for fornybar kraft for å erstatte ulike former for fossile energikilder. Det bør være en forutsetning for tildelingen av nettkapasitet at eksisterende norsk industri får dekket sitt behov for kraft og nettkapasitet for å redusere sine klimautslipp. Uten tilstrekkelig kraft og nettkapasitet vil enten utslippene fra industrien fortsette med økte kostnader, eller utslippene vil forsvinne sammen med industrien.

Om modenhetsvurderinger

Yara støtter modenhetsvurderinger som den mest objektive og transparente måten å organisere køen av kapasitetsforespørsler som oppstår som følge av utilstrekkelig nettkapasitet. Grenland er et av områdene i landet som har operert med en slik modell, og vi som lokal industriaktør har gjort oss noen erfaringer som kan være nyttige når modenhetsvurderinger skal forskriftsfestes.

Ulike nettselskap, ulike kriterier

Ved første øyekast kan det virke urettferdig at ulike nettselskaper kan ha egne modenhetskriterier i tillegg til de felles minimumskriteriene. Vi mener det er viktig å huske at modenhetsvurderingene er et avlastende virkemiddel på det underliggende problemet med utilstrekkelig nettkapasitet. Denne

Yara International ASA

Postadresse

P.O. Box 343, Skøyen
N-0213 Oslo
Norway

Besøksadresse

Drammensveien 131
N-0277 Oslo
Norway

Telefon

+47 24 15 70 00
Telefaks
+47 24 15 70 01

Foretaksregisteret

NO 986 228 608 MVA
www.yara.com

Knowledge grows

utfordringen er ulikt fordelt i landet, og derfor blant ulike nettselskaper. Nettselskapene med størst kapasitetsetterslep vil kunne ha behov for ytterligere modenheitskriterier for å håndtere sin kø, enn det nettselskap med mindre kapasitetsetterslep vil ha. Alternativene blir derfor enten å innføre så strenge modenheitskriterier at de oppfyller behovet til de verst stilte nettselskapene for alle, selv om mindre omfattende kriterier hadde vært tilstrekkelig for flertallet, eller å tillate tilleggskriterier der hvor det er nødvendig for å organisere særlig store innmeldte kapasitetsbehov som sammenfaller med store investeringsetterslep/tiltaksbehov. Vi mener at det siste alternativet er det mest hensiktsmessige.

Prioritering av eksisterende virksomhet

Departementet later til å legge til grunn at modenheitskriteriene som er utarbeidet i seg selv vil prioritere eksisterende virksomhet. Dersom departementet mener alvor med at eksisterende virksomhet skal prioriteres må dette innarbeides som et eksplisitt vurderingskriterium, og slå fast at eksisterende virksomhet skal prioriteres før ny virksomhet. Dersom det ikke er ønskelig å forskriftsfeste denne prioriteringen av eksisterende virksomheter så kan et eget kriterium som viser reduserte klimagassutslipp i virksomheten som direkte konsekvens av tiltaket være en måte å sørge for at eksisterende virksomheter blir prioritert.

Behov for flere terskelverdier?

Det er viktig å påpeke at mangelen på terskelverdier for prosjekter over 100MW kan være problematisk. Prosjekter på 100MW kan ikke rimeligvis sammenlignes med prosjekter på 1GW, og derfor bør det vurderes å innføre differensierte kriterier som reflekterer prosjektets omfang og potensielle innvirkning på nettet. Et fullskalaprojekt på over 500 MW vil ofte kunne ha en lengre tidshorisont enn ett mindre prosjekt på 100 MW. Det er viktig at modenheitsvurderingene er reelle for ulike prosjektstørrelser, slik at det ikke kun blir mulig å gjennomføre mindre prosjekter i områder med nettkapasitetsutfordringer.

Tilbaketrekning av reservert kapasitet

En tilbaketrekning av reservert nettkapasitet vil potensielt kunne ha store konsekvenser for planlagte industrianlegg. Yara mener det er riktig at reservert kapasitet forbeholdes prosjekter med tilstrekkelig fremdrift, slik at begrenset nettkapasitet utnyttes best mulig. Vi frykter allikevel at tilbaketrekninger vil kunne bli gjenstand for til dels omfattende rettslige runder, og det er derfor viktig at regelverket rundt denne mekanismen utformes på en god måte for å minimere påfølgende ressursbruk for nettselskapene og RME. Det er også viktig at tilbaketrekningssystemet er fleksibel nok til at den ikke i seg selv utgjør en usikkerhetsfaktor for modne prosjekter, og at den er fleksibel nok til å ivareta naturlig utvikling og tilpasning av storskala industriprosjekter.

Ansvar for nødvendige tiltak

I tillegg til å utforme felles minimumskriterier bør det også utformes felles retningslinjer for hvordan nettselskapene skal følge opp nødvendige tiltak for å oppfylle reservert nettkapasitet. Ulike reservasjonsbrev gir ulik fordeling av ansvar for å gjennomføre nødvendige tiltak mellom aktørene som har reservert nettkapasitet (etter en modenheitsvurdering) og nettselskapene selv. Disse ulikhetene kan representere vesentlige konkurransefordeler eller -ulemp, og bør avskaffes.

Knowledge grows

Yara er forpliktet til å bidra til en bærekraftig fremtid, og vi ser frem til å samarbeide med Energidepartementet og andre aktører for å finne løsninger som ikke bare adresserer dagens utfordringer, men også legger grunnlaget for å realisere fremtidens muligheter.

Med vennlig hilsen

Edina Ringdal Wickholm
Direktør dekarboniseringspolitikk og partnerskap Norge
Yara International ASA